

2024

Beleids- verslag

BISDOM
ROTTERDAM

Voorwoord

Graag komt het bisdom Rotterdam ook dit jaar met een verslag van het voorbije jaar. Het beleidsverslag van 2024 is een terugblik op gebeurtenissen en activiteiten die we mochten beleven en organiseren, maar vormt tevens een aanzet voor het heden en de toekomst van ons bisdom, waarin de drievoudige zending van de Kerk -vieren, leren en dienen- de rode draad is en blijft.

Ten diepste zijn niet de plannen en verwachtingen die we als bisdom hebben het middelpunt van ons kerkelijk leven maar Jezus Christus, mens geworden, gestorven aan het kruis en verrezen uit het graf. Hij staat als persoon in het centrum van de Kerk. Allereerst aan de Heer en zijn evangelie ontleen wij onze inspiratie en onze hoop. Hij is het fundament van onze gemeenschapszin en eenheid.

In dit beleidsverslag kijken we met gelovig enthousiasme terug op 2024 maar tevens verlangen en zoeken we naar verbetering en verdieping van ons kerkelijk leven: hoe kunnen we als Kerk nog meer instrument zijn in Gods hand om het evangelie te leven én voor te leven, met de mensen en middelen die daarvoor nodig zijn?

Ik ben dankbaar voor al het goede dat de Heer in 2024 gegeven heeft en hoop op zijn barmhartigheid en trouw in het Heilig Jaar 2025 waaraan we als pelgrims van hoop met moed en vertrouwen begonnen zijn.

+ J. van den Hende
Bisschop

Beleidsverslag 2024 bisdom Rotterdam

1	Voorwoord	2
2	Activiteiten	4
	Uitgelicht: Ontvangst relieken	
	Uitgelicht: Voorbereiding Heilig Jaar	14
3	Kerncijfers bisdom Rotterdam	16
4	Heiligdom HH. Martelaren van Gorcum	18
5	Vronesteyn: priesteropleiding en diakenopleiding	21
6	Diocesane Caritas Instelling	24
7	ANBI	26
8	Goede doelen bisdom Rotterdam	30
9	Beleidsvisie Mgr. Van den Hende	32

Activiteiten

De Kerk van Rotterdam is geroepen om de drievoudige opdracht van verkondigen, vieren en dienen heel concreet in haar gebied (grotendeels samenvallend met de provincie Zuid-Holland) te vervullen. Op de eerste plaats krijgt de drievoudige opdracht gestalte in parochiegemeenschappen (territoriaal en personeel), in samenwerking met de ter plaatse aanwezige parochiële caritasinstellingen die als zelfstandige rechtspersonen van de parochies onderscheiden zijn.

Het bisdom Rotterdam ondersteunt parochies in hun inzet, zorgt voor de benoemingen van pastoraal personeel, ondersteunt en begeleidt het beheer van gebouwen en financiën.

Het beleid van het bisdom is voor een belangrijk deel gericht op het faciliteren en ondersteunen van parochies. De Kerk dient zich in elke tijd opnieuw af te stemmen op wat haar te doen staat, in een veranderende samenleving met de rijkdom van het evangelie van het begin.

In het bisdom Rotterdam wordt vaak paus Paulus VI geciteerd die spreekt over de evangelische opdracht om te bouwen aan een beschaving van liefde. Wanneer we bouwen aan een beschaving van liefde, betekent dit dat we mede bouwen aan een samenleving die steeds meer de contouren van het Koninkrijk van God aanneemt.

In 2024

2

In het jaar 2024 werd op de website van het bisdom www.bisdromrotterdam.nl verslag gedaan van diocesane activiteiten en belangrijke aandachtspunten van bisschop Van den Hende. Hieronder worden enkele activiteiten genoemd.

- Op 13 januari startte de actie Kerkbalans. Het bisdom ondersteunde een startmoment in de H. Josephkerk in Gouda (parochie Sint Jan de Doper). Er waren verschillende sprekers, waaronder bisschop Van den Hende. In 2024 werd 50 jaar Kerkbalans gevierd.
- Uit het hele bisdom kwamen op 20 januari ongeveer 45 deelnemers naar de impulsbijeenkomst Vrijwilliger in de Kerk (H. Adelbertuskerk in Delft) die werd georganiseerd door Hein Steneker, diocesaan medewerker kerkopbouw.
- Van 26 t/m 28 januari waren 80 à 90 jongeren en begeleiders op Ameland voor WJD@Home. Bisschop Van den Hende reisde mee met de bus vanuit Rotterdam als tochtgenoot van de jongeren. Vanuit het bisdom namen ruim twintig jongeren deel.

- Het bisdom ontwikkelde een Vitaliteitstoets (in 2022 vastgesteld door de bisdomstaf). Per 1 januari 2024 startte drs. Lizzy Beenhakker als projectmedewerker parochievitaliteit, met als taak om parochies te ondersteunen bij het invullen van de Vitaliteitstoets en te zorgen voor de nodige coördinatie en begeleiding.
- Op 25 februari kwamen jongeren samen voor de Tour of Faith: een eucharistieviering, catechese en geloofsgesprek. De bijeenkomst vond plaats in en bij de H. Willibrordus kerk in Bodegraven (parochie Sint Jan de Doper). De catechese van de bisschop ging over het doopsel, het vormsel en de eucharistie (de initiatiesacramenten), als gesprek in het kader van de bisschoppensynode (oktober 2024, Rome). Jongeren spraken met elkaar aan de hand van vragen als: welke rol speelt jouw doopsel in je betrokkenheid bij de Kerk?

- Een folder die voor Pasen (31 maart) werd verspreid in parochies in het bisdom, gaf uitleg over Pasen en nodigde uit om Pasen samen te vieren in de kerk. Het Paastriduüm is één liturgische viering die zich uitstrekt over drie dagen (Witte Donderdag, Goede Vrijdag en de Paaswake op Paaszaterdag), en gaat verder op Paaszondag en in de Paastijd.
- In 2024 werden de digitale nieuwsbrieven van de pastorale dienstverlening en het economaat vernieuwd. De nieuwsbrief pastorale dienstverlening combineert verschillende onderwerpen en verschijnt per kwartaal. In juni verscheen het eerste nummer. De nieuwsbrief van het economaat kreeg een nieuwe opmaak met het nieuws in herkenbare rubrieken. Het eerste nummer verscheen in juli.
- Tweehonderd vormelingen en ongeveer zestig ouders en begeleiders kwamen op 18 mei samen voor de Vuurdoop. Dit jaar was er een nieuwe locatie. De Vuurdoop vond plaats in en rond de H. Bartholomeus kerk in Nootdorp (parochie Christus Koning). Parochievrijwilligers hielpen mee om de dag tot een succes te maken samen met het

vaste team vrijwilligers van de Vuurdoop.

- Van 24 t/m 28 mei reisden pelgrims uit het bisdom Rotterdam naar bedevaartoord Banneux in de Belgische Ardennen voor een vijfdaagse bedevaart. Vanuit het bisdom Rotterdam werd de bedevaart georganiseerd door Caritas Banneux Bisdom Rotterdam. De bisschop bezocht de pelgrims op 26 mei en was hoofdccelebrant in de internationale hoogmis op het heiligdom. Vanuit het bisdom Rotterdam nam diaken Dick Vrijburg deel aan de bedevaart.
- Op 1 juni vond in de kerk van de H. Antonius van Padua (Boskantkerk, Den Haag) de kerktoetredersdag plaats van het bisdom. Er was gelegenheid om het sacrament van boete en verzoening te ontvangen, de rozenkrans werd samen gebeden. Bisschop Van den Hende was hoofdccelebrant in de eucharistieviering. Pater Vincent Wang s.v.d. concelebreerde. Er was een gezamenlijke lunch en een rondleiding door de kerk.
- Op 7 juli wijdde bisschop Van den Hende de herbouwde kerk en het altaar in Hoogmade. De Kerk Onze Lieve Vrouw Geboorte

werd op 4 november 2019 door brand verwoest. De bisschop riep in zijn homilie op om een nieuw begin te maken met de kerkgang, nu er op zondagen weer de eucharistie kan worden gevierd.

In juli werden de zomerkampen gehouden. Op 16 en 17 juli bezocht de bisschop de kampen: het kinderkamp in Dwingelo (georganiseerd vanuit de geloofsgemeenschap van de H. Marthakerk in Den Haag) en de bisdomkampen in Doesburg (jongerenkamp), Schiedam (kinderkamp) en Veenendaal (tienerkamp). Aan de bisdomkampen deden mee: 53 kinderen, tieners en jongeren en 21 leiding. Aan het Willbrordkamp deden 35 kinderen mee met hun kampleiding.

Op 10 augustus werd in de kathedraal in Rotterdam het jubileum van Mgr. Van Luyn s.d.b. gevierd in aanwezigheid van nuntius Mgr. Paul Tschang In-Nam, een groot deel van het Nederlandse episcopaat, genodigden en gelovigen uit het bisdom en daarbuiten. Mgr. Van Luyn was dertig jaar bisschop (1994), zestig jaar priester (1964) en zeventig jaar Salesiaan van Don Bosco (1954). De jubileumviering viel op het feest van

de heilige diaken Laurentius, de patroonheilige van het bisdom Rotterdam, tevens de 89e verjaardag van de oud-bisschop. Mgr. Van Luyn was als bisschop van Rotterdam actief van 1994 tot 2011.

Op 14 september was er op het bisdombureau in Rotterdam een impulsbijeenkomst voor de Wereldmissiemaand (oktober 2024), georganiseerd door diocesaan missiesecretaris Frits Vermeulen. Nationaal directeur van Missio, Vincent Goulmy pr, was gastspreker. De bisschop maakte op deze dag bekend dat hij voor het bisdom Rotterdam een missiebureau op zal richten.

Om expats en buitenlandse studenten hun plek te laten vinden in de parochies in het bisdom nam bisschop Van den Hende in 2017 het initiatief tot de website holymass.nl. De website werd in 2024 vernieuwd. Parochies werden hierover geïnformeerd op 17 september, bij het begin van het nieuwe werkjaar en studiejaar, en gevraagd om naar holymass.nl te linken vanaf de parochiewebsites.

Op 24 september vond in de zaal bij de HH. Benedictus en Bernadette kerk in Rijswijk de jaar-

lijkse "meet & greet Kerkbalans" plaats. Vanuit het bisdom werd de avond verzorgd door Daphne van Roosendaal (communicatie bisdom), Ad Sosef (Actie Kerkbalans Service bisdom) en Agnes Jansen (econoomaat bisdom). Vanuit parochies hadden zich 45 mensen aangemeld.

Op 28 september vond in Voorschoten de start plaats van de cursus voor (nieuwe) parochiebestuurders. Deze eerste bijeenkomst werd gehouden op locatie en was een ontmoeting rond de bisschop, de bisdomstaf en andere bisdommedewerkers. De bisschop verzorgde de inleiding: Kerk zijn is een roeping. De andere vier bijeenkomsten van de cursus werden gehouden als online Teams bijeenkomsten.

Vicararis-generaal Harry Quaadvlieg (bisdom Roermond) was op 16 oktober bij het overleg voor pastoors en moderatoren van het bisdom Rotterdam (HH. Benedictus en Bernadettekerk, Rijswijk). Hij vertelde over zijn ervaringen in Rome als deelnemer aan de internationale ontmoeting van parochiepriesters (28 april - 2 mei) in het kader van de bisschoppensynode.

Het bisdom Rotterdam digitaliseert de aanvraagformulieren voor de bisschoppelijke machtiging om het proces van het aanvragen te vereenvoudigen. In 2024 werden 26 formulieren gepubliceerd. Parochies hebben de schriftelijke machtiging nodig voorafgaand aan daden van buitengewoon beheer (hoofdstuk 8 'Algemeen Reglement voor het bestuur van een parochie van de Rooms-Katholieke Kerk in Nederland').

Op 22 oktober bezocht bisschop Van den Hende samen met bisschoppelijk gedelegeerde Emile Boleij Woonzorgcentrum De Mantel in Voorburg. Het woonzorgcentrum biedt zorg aan mensen met dementie of lichamelijke klachten. Emile Boleij is bisschoppelijk gedelegeerde voor het categoriale pastoraat en onderhoudt namens de bisschop de contacten met geestelijk verzorgers in de zorg die werken met een zending van de bisschop.

In 2024 startte een nieuw initiatief in het bisdom Rotterdam: de Caritas Actie. Piet Timmermans, pastoraal dienstverlener diaconie en caritas, nodigde parochiële caritas instellingen, diaconale werkgroepen en andere diacona-

le betrokkenen van harte uit om hieraan mee te doen. De Caritas Actie is een maand waarin caritas instellingen en parochies samen de caritas over het voetlicht brengen. De eerste Caritas Actieperiode werd gehouden van 26 oktober tot 24 november. Zo werd aangesloten bij de Werelddag van de armen (17 november) en diaconale weekenden van parochies in deze periode.

Op 11 november vond een inspiratiebijeenkomst plaats rond digitaal collecteren. Algemeen econoom John Bakker heette iedereen welkom. Bisschop Van den Hende sprak over geldwerving voor de zending van de Kerk. Gastspreker Cees de Krijger van de Nierstichting sprak over ervaringen met digitaal collecteren.

Op 16 november werden in Nootdorp de tweejaarlijkse Elisabeth certificaten uitgereikt aan diaconale initiatieven in het bisdom. De aanwezigen kozen deze dag samen de winnaar van de 'brood en rozenprijs': Waakmaatjes van het Maasstad Ziekenhuis Rotterdam. Bisschop Van den Hende was hoofdcelebrant in de eucharistieviering in de ochtend. Diaken Colm Dekker (lid van Sant'Egidio in Amsterdam) was

uitgenodigd om te vertellen over de spiritualiteit en het werk van Sant'Egidio. In december ontvingen alle betrokkenen bij diaconie en caritas in het bisdom een diaconale agenda: een maandkalender voor twee jaar waarin de projecten werden opgenomen, met informatie over diaconale heiligen en bijzondere dagen. De diaconale agenda werd mede mogelijk gemaakt door de Diocesane Caritas Instelling.

Per 1 december benoemde bisschop Van den Hende kapelaan Stephan Kuik als bisschoppelijk gedelegeerde voor de migrantengemeenschappen in het bisdom. Tevens is hij bestuurslid van Cura Migratorum. Hij verricht de taak van bisschoppelijk gedelegeerde als nevenfunctie naast zijn pastorale hoofdtaak als priester en teamlid in de parochie H. Willibrordus in Lisse e.o.

Onder grote belangstelling werd op zondag 29 december het Heilig Jaar 2025 geopend in het bisdom Rotterdam. Ongeveer duizend gelovigen namen in de kathedraal in Rotterdam deel aan de openingsviering. Meer hierover leest u op p. 14-15.

Pelgrims uit het bisdom Rotterdam in Banneux. De bisschop bezocht de pelgrims op 26 mei en was hoofdcelebrant in de internationale hoogmis op het heiligdom.

Uitgelicht Ontvangst reliken

H. Bernadette

Een relik van de heilige Bernadette Soubirous (1844 - 1879) kwam in april vanuit Lourdes naar de Nederlandse bisdommen. Het bisdom Rotterdam verwelkomde de reliken van 9 t/m 12 april in de kathedraal. Plebaan Michel Hagen ontving de relikschrijn op dinsdagochtend 9 april, met een Mariabeeld uit Lourdes, water uit de bron en een stuk van de rots uit Lourdes. 's Avonds hield pastoor Jeroen Smith de inleiding: Lourdes en andere verschijningen van Maria. Wat is haar rol bij de (nieuwe) evangelisatie?

Voor zieken en ouderen was er woensdag 10 april een middag met een eucharistieviering en ziekenzegening. Op donderdag 11 april werd een "Lourdesdag" gehouden voor parochies en bedevaartgroepen. In zijn overweging tijdens het lof met ziekenzegen preekte de bisschop in de middag over Bernadette en Maria, die de aandacht op Jezus richten.

Op vrijdagmiddag 12 april werd de kruisweg zoals in Lourdes gebeden. In de avond was er een programma voor jongeren met een internationale eucharistieviering. De bisschop was hoofdcelebrant en verzorgde de homilie. Veel gelovigen sloten zich aan bij de eucharistieviering. Daarna liepen in de lichtprocessie van Lourdes vierhonderd mensen mee met een kaarsje. In de kathedraal was er tot 23.30 uur aanbidding van het allerheiligst Sacrament met gebed, zang en het sacrament van boete en verzoening.

Naar de eucharistievieringen kwamen naar schatting 1.500 mensen en er waren steeds bezoekers voor persoonlijk gebed. Er werden 1.500 kaarsjes gebrand en ruim 450 noevenkaarsen. In totaal 50 vrijwilligers maakten de ontvangst van de relik mee mogelijk. Ook verleenden verschillende koren medewerking.

H. Theresia

Van 24 mei t/m 16 juni was een relik van de heilige Theresia van Lisieux (1873 - 1897) in het bisdom. Dit was een initiatief van pater Marc Leroy a.a., pastoor in Den Haag (Franstalige parochie) en eerder werkzaam in de basiliek van Koekelberg (België), waar de reliken in 2023 werden ontvangen bij de 150ste geboortedag van Theresia. Bisschop Van den Hende richtte het verzoek aan Lisieux.

De kathedraal in Rotterdam ontving de relik van 25 t/m 31 mei. In Leiden was de relik van 1 t/m 5 juni in de verschillende kerken van de parochie HH. Petrus en Paulus. De H. Augustinusparochie (Wassenaar e.o.) ontving de relik van 5 t/m 8 juni in Voorschoten. De parochies in Den Haag van 9 t/m 16 juni. Daar

werd op 10 juni in de Sint-Jacobuskerk "een uur voor vrede" gehouden rond de relik. Theresia zei dat zij vanuit de hemel veel goeds hoopte te doen. Kort na haar dood in 1897 brak de Eerste Wereldoorlog uit (1914-1918). Zowel Franse als Duitse soldaten gaven aan dat zij de steun van Theresia hadden ervaren. Paus Franciscus stuurde een boodschap aan de deelnemers van "een uur voor vrede" in Den Haag. Namens de paus schreef staatssecretaris kardinaal Pietro Parolin: "Indachtig de miljoenen mensen over de hele wereld, vooral de meest kwetsbaren, die getroffen zijn door de tragedie van gewapende conflicten, verenigt zijne heiligheid zich gewillig met de gebeden voor de vrede." De boodschap van de paus werd voorgelezen door nuntius Mgr. Paul Tschang In-Nam.

Uitgelicht Vorbereiding Heilig Jaar

In 2025 viert de Wereldkerk het Heilig Jaar "Pelgrims van hoop". In het bisdom wordt onder meer een diocesane bedevaart naar Heiloo georganiseerd (31 mei 2025) en een diocesane dag (11 oktober 2025). In 2024 waren er als voorbereiding op het Heilig Jaar al activiteiten.

Op 22 september kwamen jongeren en de bisschop samen voor een Tour of Faith in het bisdombureau in Rotterdam. Na de eucharistieviering in de huiskapel van het bisdom gaf de bisschop een catechese. "In zijn bul voor het Heilig Jaar, 'spes non confundit', wijst de paus op de woorden van de apostel Paulus: de hoop stelt niet teleur (Romeinen 5, 5). Zo bemoedigt de apostel Paulus de eerste christenen in Rome, en zo wil paus Franciscus ook de mensen nu bemoedigen", zei de bisschop. "De paus wil ons moed inspreken, de moed om op Jezus te vertrouwen, erop te vertrouwen dat we nooit teleurgesteld worden als we op Hem hopen", zei de bisschop. Hij gaf de jongeren enkele vragen

mee om in groepen over in gesprek te gaan, zoals: Waar krijg jij hoop van? Hoe kun je zelf een teken van hoop zijn voor je medemens?

In en vanuit het bisdom worden elk jaar vele bedevaarten georganiseerd door vrijwilligers in comités, broederschappen, werkgroepen, stichtingen. Op 23 november nodigde de bisschop hen uit voor een ontmoetingsdag in Bodegraven. Deze begon met een eucharistieviering in de Sint-Willibrorduskerk. Na een inleiding van de bisschop volgde een 'luistergesprek' in zes groepen rond vragen als: Wat geeft ons hoop? Hoe proberen we hoop door te geven met bedevaarten? Ook werd gesproken over minipel-

grimages om mensen in het Heilig jaar voor uit te nodigen.

Ongeveer duizend mensen namen op 29 december in Rotterdam deel aan de openingsviering van het Heilig Jaar. Na een korte plechtigheid buiten (Heemraadsplein) trok de stoet met de bisschop, concelebranten, diakens van dienst en anderen naar de kathedraal voor de eucharistieviering. "Paus Franciscus vraagt om het Heilig Jaar heel praktisch te maken: de liefde van de Heer die wij ontvangen, de barmhartigheid van de Heer die wij mogen krijgen, met anderen te delen in woorden van troost en in

daden van liefde en solidariteit", zei de bisschop in zijn homilie.

Na afloop werden flyers over het Heilig Jaar uitgereikt en ontving iedereen een pelgrimsspeldje met het logo. Ook waren er kaarten voor een gebedsintentie, voor verdere verspreiding. De kaarten worden ingezameld bij de chrismamis 2025 en daarna meegenomen op de landelijke Romebedevaart (26 april t/m 3 mei). Het bisdom bood parochies bij de openingsviering een doek aan met het logo van het Heilig Jaar, dat als antependium of banier kan worden gebruikt.

Vanaf het Heemraadsplein in Rotterdam trok een stoet naar de kathedraal voor de openingsmis van het Heilig Jaar.

Kerncijfers

Het bisdom Rotterdam valt qua gebied grotendeels samen met de provincie Zuid-Holland. Het bisdom is onderverdeeld in twee vicariaten. Er zijn territoriale parochies (een bepaald gebied) en migrantenparochies. Verder is er een studentenparochie die vooral actief is in de drie steden Delft, Leiden en Rotterdam. Aan elke territoriale parochie is in principe een caritasinstelling verbonden. In het bisdom zijn verder verschillende religieuze gemeenschappen gevestigd.

47	territoriale parochies	153	kerkgebouwen
17	parochies en gemeenschappen van migranten	15	religieuze gemeenschappen
1	studentenparochie	10	bedevaartplaatsen

	2023	2022
Aantal parochianen	418.000	434.000
Doopsel	1.085	1.095
Eerste communie	1.120	1.480
Vormsel	560	780
Huwelijk	85	110
Uitvaart	1.680	1.980

Bron: Kaski

Heiligdom HH. Martelaren van Gorcum

De Bisschoppelijke Brielse Commissie verwelkomde in 2024 twee nieuwe leden vanuit de religieuzen: de paters Joachim Oude Vrielink OFM en Michael-Dominique Magielse OP. Onder de Martelaren van Gorcum, die stierven op 9 juli 1572, waren vier wereldheren (bisdompriesters) en elf franciscanen, een dominicaan, een augustijn en twee norbertijnen.

Op 25 mei opende in Brielle het bedevaartseizoen met een eucharistieviering. De homilie werd verzorgd door Mgr. Van Burgsteden s.s.s. (hulpbischop-emeritus bisdom Haarlem-Amsterdam). In de middag gaf dr. Ben Hartmann een lezing over de Martelaren van Gorcum, hun weg van het lijden en hoe ze in alle angst en terreur hebben getuigd van hun geloof. Deze dag werd ook een nieuw logo gepresenteerd voor het heiligdom van de HH. Martelaren. Hierin zijn de letters "HH." gestileerd in de vorm van een kruis. Bij de Nationale Bedevaart was er ook een nieuwe website voor het heiligdom, die informatie toegankelijk presenteert, zowel voor bezoekers die vertrouwd zijn met het heiligdom als voor mensen die deze historische plek nog niet kennen.

De Nationale Bedevaart op 6 juli was een dag van gebed en ontmoeting rond het thema "Hoop doet bidden". De Martelaren van Gorcum hebben in tijden van bedreiging, angst en pijn de moed niet verloren, omdat de hoop op het eeuwig leven hen sterkte. "Het voorbeeld van de Martelaren van Gorcum kan ook ons helpen om vanuit de hoop die in ons leeft biddend te vertrouwen op de Heer, ons persoonlijk toe te vertrouwen en in ons gebed ook anderen mee te nemen voor wie wij kunnen bidden", zei custos pastoor Jack Glas. Bijna 700 mensen kwamen op deze dag naar Brielle. De bisschop zegende een gedenkmonument op het martelveld, waar overblijfselen van de martelaren

zijn gevonden en zich ook nu nog enkele resten bevinden. Eerder gaven vier tegels de plek aan. Op een grote steen staat in het Latijn de tekst: "Als er geen opstanding van de doden bestaat, is ook Christus niet verrezen. En wanneer Christus niet is verrezen, is onze prediking zonder inhoud en uw geloof eveneens" (1 Korintiërs 15, 13-14). Voorafgaand aan de Nationale Bedevaart kon online een noven worden meegebeden.

Op 21 september sloot het heiligdom van de HH. Martelaren van Gorcum het bedevaartseizoen af. Bisschop Van den Hende was hoofdcelebrant in de eucharistieviering. De Brielse Commissie had met name de internationale studenten uitgenodigd van de diocesane studentenparochie H. Catharina van Alexandrië. Deze is er voor studenten in Rotterdam, Delft en Leiden. Paters dominicanen zijn actief in de studentenparochie met een benoeming van de bisschop. Pater dominicaan Stefan Ansinger verzorgde samen met een klein koor van jongeren de muzikale ondersteuning. 's Middags gaf pater dominicaan Augustinus Aerssens een inleiding over de Martelaren van Gorcum, de Reformatie en de Tachtigjarige oorlog.

www.martelarevangorcum.nl

Vronesteyn: priesteropleiding en diakenopleiding

Voor pastorale teams werd op 7 maart een online informatiesessie gehouden over "Kom en zie", het oriëntatiejaar vanuit Vronesteyn, waarin mannen (18-45 jaar) nadenken over hun roeping. Het oriëntatiejaar betekent veel voor de deelnemers. Het betekent ook veel voor Vronesteyn als zodanig; als huis van de opleiding en van de roeping in het bisdom Rotterdam. "Kom en zie" is een concreet aanbod: onderzoek je roeping, doe dat samen met Vronesteyn.

Op 13 mei sloten vier deelnemers hun 'Kom en zie-jaar' af (2023-2024). Bisschop Van den Hende was hierbij te gast. De deelnemers, rector Walter Broeders en spiritueel Jeroen Smith baden met de bisschop de vespers. Daarna volgde een maaltijd en een gesprek.

Op 17 juni sloten de bisschop, staf en studenten van Vronesteyn het studiejaar af met een eucharistieviering en een maaltijd. Bisschop

Van den Hende was hoofdcelebrant. Rector Broeders, pastoor Flohr en pastoor Aardoom concelebreerden. De Schriftlezing en voorbede werden gelezen door studenten, die ook acoliet waren in de viering.

Laura Migliori startte per 1 augustus als studiebegeleider van de priester- en diakenopleiding Vronesteyn (0,2 fte). Ze volgde daarmee Liesbeth Stalmeier op. De studiebegeleider ziet toe op de intellectuele vorming van de studenten, in samenwerking met de rector en de spirituaals van Vronesteyn.

Op 3 september openen de bisschop, stafleden en studenten van Vronesteyn het nieuwe studiejaar met een eucharistieviering in de huiskapel. Diakenstudent Sander Knirim ontving de aanstelling tot lector. Er begon één nieuwe diakenstudent. Bij de start van het studiejaar 2024-2025 waren er voor het bisdom Rotterdam twee priesterstudenten en twee

Bisschop Van den Hende, de staf van Vronesteyn en de priesterstudenten bij de opening van het studiejaar.

diakenstudenten: 1 priesterstudent en 2 diakenstudenten, Theologisch Instituut Rolduc; 1 priesterstudent te Utrecht, Ariënsinstituut en School of Catholic Theology.

Vronesteyn vierde op 30 september de 'dies natalis'. Mirjam Spruit (Centrum voor Parochiespiritualiteit) sprak de dieslezing uit: Pelgrims van hoop. Wat kunnen parochies als gemeenschappen van geloof hierin betekenen?

"Hoop doet bidden" was in de landelijke Roepingenweek (3 t/m 9 november) het thema in het bisdom Rotterdam. Op 3 november was er een ontmoeting op Vronesteyn. Rector Broeders gaf een inleiding als opmaat tot gesprek van de bisschop, ambassadeurs en stafleden

van Vronesteyn. Hij sprak over de bul van paus Franciscus voor het Heilig Jaar. In de Roepingenweek werd elke dag een gebedsvideo geplaatst op YouTube. Hierin vertelden de bisschop, de rector, stafleden van Vronesteyn en ambassadeurs over hoop en bidden voor roeping.

Vronesteyn is het diocesane centrum voor priester- en diakenopleiding van het bisdom Rotterdam. Het is tevens het woonhuis van de rector en van priesterstudenten. Vronesteyn werkt samen waar het gaat om lessen en stage. De studenten zijn vanuit Vronesteyn verbonden met verschillende opleidingsinstellingen.

www.vronesteyn.nl

Diocesane Caritas Instelling

Door de Parochiële Caritas Instellingen worden via het diocesane afdrachtsysteem gelden bijeen gebracht om op diocesaan niveau een extra stimulans te geven aan diaconie en caritas in en vanuit de parochies. De Diocesane Caritas Instelling (DCI) heeft hierdoor in 2024 ondersteuning kunnen bieden aan 60 diaconale projecten en initiatieven binnen het bisdom.

Ondersteund werden projecten en initiatieven op de volgende terreinen:

- ◆ Versterken sociale netwerken
- ◆ Dak- en thuislozen
- ◆ Jongeren en diaconie
- ◆ Migrantengemeenschappen
- ◆ Versterken diaconale inzet en de bekendheid daarvan
- ◆ Diaconale inzet door religieuzen
- ◆ Zorg voor mensen in detentie of in andere instellingen

Daarnaast heeft de DCI in 2024 twee Parochiële Caritas Instellingen ondersteund ten behoeve van individuele hulpvragen.

Vijfmaal per jaar vergadert de DCI onder leiding van voorzitter diaken Jos van Adrichem over binnengekomen verzoeken om ondersteuning. In de vergadering van 24 september was bisschop Van den Hende aanwezig. De bisschop sprak waardering uit voor het werk dat door de DCI wordt verricht en door de vrijwilligers die zich in de parochies voor caritas inzetten. Caritas hoort met het vieren en het leren bij de drievoudige zending van de Kerk. Dit besef leidt ook tot de opgave voor de DCI om in het vele goede werk dat in en vanuit de parochies voor de naaste wordt verricht, ook de gelovige dimensie te blijven ontdekken en benoemen. Het gaat erom caritas te beleven als roeping.

Bekijk alle projecten. **Scan de QR-code** voor het jaaroverzicht.

ANBI

De Rooms-Katholieke Kerk in Nederland is door de Belastingdienst erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Tot de RK Kerk in Nederland behoren onder andere bisdommen, parochies, parochiële caritas Instellingen (PCI-en) en andere katholieke instellingen.

Wie aan een ANBI een gift doet, mag het bedrag aftrekken van de inkomstenbelasting. Een ANBI die giften, legaten of erfenissen ontvangt, is vrijgesteld van schenk- en erfbelasting.

Om gebruik te mogen maken van de voordelen geldt een publicatieplicht. De publicatieplicht past bij de openheid die van kerkelijke instellingen verwacht mag worden en sluit aan bij de wens van schenkers om open en transparant geïnformeerd te worden over het bestuur, de inkomsten en bestedingen.

Bisdom Rotterdam

Koningin Emmaplein 3
3016 AA, Rotterdam
T. 010 281 51 71
E. bureau@bisdomrotterdam.nl
I. www.bisdomrotterdam.nl

RSIN: 002991226
IBAN: NL30 INGB 0000 4643 04
ANBI-publicatie bisdom Rotterdam:
<https://anbi.rkc.nl/publicaties/ROT3417>

Samenstelling bestuur in 2024

Het bestuur en de vertegenwoordiging van het bisdom komt toe aan de diocesane bisschop. De bisschop wordt in het bestuur van het bisdom bijgestaan door de diocesane staf en de curie. Voor wat betreft het vermogensbeheer van het bisdom wordt de bisschop bijgestaan door de algemeen econoom en de raad voor economische aangelegenheden.

Bisschop:
Mgr. dr. J.H.J. van den Hende
Vicaris-generaal:
Mgr. A.J. van Deelen
Regiovicaris:
Drs. H.M.W. Egging
Algemeen econoom:
Mr. J.C.G.M. Bakker
Ambtelijk secretariaat:
Drs. A.M.C.B. de Jong

Doelstelling/visie

Het Wetboek van Canoniek Recht (Codex Iuris Canonici) omschrijft het bisdom als "een deel van het Volk Gods, dat aan een Bisschop wordt toevertrouwd om het in samenwerking met het presbyterium te weiden, zodat het, nauw verbonden met zijn herder, en door hem door het Evangelie en de Eucharistie in de Heilige Geest verzameld, een particuliere Kerk vormt, waarin de ene heilige katholieke en apostolische Kerk van Christus waarlijk aanwezig is en werkt."

Beleidsplan

Het beleid van het bisdom is voor een belangrijk deel gericht op het faciliteren en ondersteunen van parochies als geloofsgemeenschappen. De Kerk dient zich in elke tijd opnieuw af te stemmen op wat haar krachtens haar zending te doen staat, in een veranderende samenleving en met de rijkdom van het evangelie van het begin. Dit betekent dat ook het beleid van het bisdom altijd in ontwikkeling is en zich afstemt op wat nodig is. Zie hiervoor bisdomrotterdam.nl.

Beloningsbeleid

De bisschop ontvangt het honorarium zoals dat geldt voor een priester conform de 'Interdiocesa-

ne Regelingen voor de besturen van kerkelijke instellingen van de bisdommen in de RK Kerkprovincie inzake de honorering van priesters en diakens en andere financiële aangelegenheden'. De medewerkers van de diocesane curie, die geen priester zijn, worden beloond conform de Rechtspositieregelingen van het bisdom. De leden van de raad voor economische aangelegenheden ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden anders dan een vergoeding voor gemaakte onkosten.

Toelichting

Kerkgenootschappen en hun onderdelen zorgen in Nederland zelf voor de benodigde inkomsten voor hun activiteiten. Het bisdom ontvangt haar inkomsten uit de bijdragen van parochies en uit giften/nalatenschappen. Het bisdom ontvangt geen overheidssubsidie in Nederland, behoudens eventueel voor de instandhouding van monumentale (kerk)gebouwen of een specifiek project.

Financiële verantwoording

In 2024 is de "Staat van baten en lasten 2023 - enkelvoudig" gepubliceerd op de ANBI-publicatiesite.

Staat van baten en lasten - enkelvoudig

	Ref.	2023 Werkelijk	2023 Begroting	2022 Werkelijk
BATEN				
Afdrachten, nalatenschappen en bijdragen	11.2	3.957.419	3.730.008	2.547.412
Overige baten	11.3	516.931	409.992	454.154
		4.474.350	4.140.000	3.001.566
LASTEN				
Ambtsdragers en personeel	11.4	2.403.355	2.788.728	2.377.270
Bedrijfskosten	11.5	1.283.616	1.019.676	1.065.176
Zorgplicht	11.6	142.537	679.884	1.069.903
Bijdragen en overige lasten	11.7	224.887	770.004	814.624
Afschrijvingen	11.8	160.005	164.820	168.171
		4.214.400	5.423.112	5.495.142
Saldo baten en lasten		259.950	-1.283.112	-2.493.576
Resultaat beleggingen	11.9	3.207.312	1.052.064	-5.717.136
Saldo boekjaar		3.467.262	-231.048	-8.210.712
Resultaat verbonden instellingen	11.10	-3.021.047	-	-211.992
SALDO NA VERBONDEN INSTELL.		446.215	-231.048	-8.422.704
Bestemmingsfondsen				
• De Broecke Erven		12.423		-12.193
• Diocesaan Fonds Catechese		10.500		-
• Fonds Elisabeth		-250.000		-
• Fonds Geestelijke Verzorging		-		25.000
• Kesterfonds		80.610		129.000
• Stenoniusfonds Bisdom Rotterdam		57.791		-
		-88.676		141.807
Bestemmingsreserves				
• Diaconie en caritas		-83.803		-38.457
• Diocesane afdracht		-		-
• Jongerenpastoraat		1.127		13.500
• Koersresultaten effecten		-326.301		625.274
• Missiesecretariaat		-29.682		24.610
		-438.659		624.927
SALDO NA BESTEMMING		-81.121		-7.655.970

Goede doelen

Als Kerk zijn we geroepen om een netwerk van liefde te vormen. We vieren de liturgie: de eucharistie als bron en hoogtepunt en de andere sacramenten. We geven het geloof door in de verkondiging van het evangelie en in de catechese. En als netwerk van liefde laten we ons geloof blijken in daden van liefde: diaconie.

Hartelijk dank!

Het bisdom is dankbaar voor de financiële bijdragen die in 2024 werden ontvangen om deze roeping waar te maken. Met name was er dit jaar bijzondere ondersteuning door de donateurs van Vronesteyn, de diocesane priester- en diakenopleiding.

Het bisdom Rotterdam kent diverse goede doelen. Ook uw parochie is een goed doel en kan uw steun goed gebruiken!

Wilt u nalaten aan de Kerk?

Ook met een nalatenschap kunt u bijdragen aan de Kerk als netwerk van liefde. Nalaten aan de Kerk is het overwegen meer dan waard. We zijn samen Kerk. Hier en nu en ook in de toekomst. We zijn verbonden met elkaar door de tijden heen. Ga naar bisdomrotterdam.nl/nalaten

Ook geven aan het bisdom Rotterdam?

Dat kan via NL30 INGB 0000 4643 04 t.n.v. bisdom Rotterdam. Vermeld s.v.p. uw naam en adresgegevens bij uw donatie. Wilt u geven voor een specifiek doel van het bisdom? Scan de QR-code voor het overzicht.

Beleidsvisie Mgr. Van den Hende

De zondag is in de traditie van de Kerk de eerste dag van de week. Het is de dag waarop we als christenen de verrijzenis van Christus gedenken. Deze eerste dag zet niet alleen de toon in het paasevangelie maar dient in onze parochies ook het kerkelijk leven in de rest van de week te stimuleren. Parochies en parochiekernen hebben het voor hun vitaliteit nodig om alle dagen van een week als gemeenschap van gelovigen onderweg te zijn, heel bewust in het licht van de zondag.

Veel kerken in ons bisdom zijn op weekdagen vaker gesloten dan geopend, en in de praktijk lijken -afgezien van de vele vrijwilligers- veel parochianen die regelmatig op zondag naar de kerk gaan, door de week niet actief deel te nemen aan het kerkelijk leven. Het kerkelijk leven waartoe je als geloofsgemeenschappen in gezamenlijkheid geroepen bent, heeft betrekking op de liturgie en het vieren van de sacramenten, en ook op de catechese

en het geloofsgesprek, alsmede op de inzet in het kader van diaconie en de caritas.

In 2026 is het zeventig jaar geleden dat het bisdom Rotterdam werd opgericht. Dit bisdomjubileum is een prachtige aanleiding om in de verschillende parochies en geloofsgemeenschappen waaruit ons bisdom is opgebouwd, als gelovigen opnieuw aandacht te hebben voor het kerkelijk leven in de volle breedte, op de zondagen én in de loop van de andere dagen van de week.

Het vermogen om als geloofsgemeenschap in de praktijk met elkaar van dag tot dag in geloof onderweg te zijn, is uiteindelijk zeer bepalend voor de voortgang van ons kerkelijk leven en voor de verspreiding van het evangelie op de langere termijn.

Op welke manier kunnen we als bisdom in samenwerking met pastorale teams en vrijwilligers komen tot meer concrete voorstellen en

initiatieven op het gebied van het vieren, het leren en het dienen waardoor ons kerkelijk leven in en rond onze (parochie)kerken ook door de week van dag tot dag meer gestalte krijgt?

Een beleidsvisie ten gunste van een doordeweeks kerkelijk leven betekent niet dat voortaan alle parochianen automatisch op alle dagen beschikbaar zijn. We hebben naast de heilige Schrift en de catechismus immers ook steeds onze eigen agenda's. Toch zou vanuit de zondag een verdere uitbouw van ons kerkelijk leven op de andere dagen van de week in parochies meer onze aandacht moeten krijgen als gezamenlijke verantwoordelijkheid van zoveel mogelijk parochianen uit verschillende generaties. Waar zouden we als parochies op weekdagen meer kunnen aanbieden op

het terrein van liturgie en gebed? Zouden we in de loop van de week meer bewust kunnen uitnodigen tot geloofsgesprek en verdieping van ons geloof? Zouden we initiatieven kunnen ontplooiën op zondag en door de week om samen meer werk te maken van onze naastenliefde in caritas en diaconie?

Zodra in alle parochies van ons bisdom de vitaliteitstoets tot een afronding komt in de loop van 2026, dan is het de hoogste tijd om met nieuw elan het doordeweekse kerkelijk leven in onze parochies onder de loep te nemen en meer inhoud te geven, omwille van de voortgang van het evangelie en met het oog op de groei van het aantal leerlingen.

+ J. van den Hende
Bisschop

Benieuwd naar de activiteiten
van de bisschop in 2024?
Scan de QR-code.

Naar katholiek inzicht is het bisdom de plaatselijke Kerk, bestaand uit verschillende parochies en instellingen. Het beleid van het bisdom is voor een belangrijk deel gericht op het faciliteren en ondersteunen van parochies als geloofsgemeenschappen. In de parochies wordt samengewerkt met de parochiële caritasinstellingen. De verkondiging van het woord, de viering van de sacramenten en het dienstwerk van de liefde maken deel uit van de ene zending die Christus aan de Kerk heeft toevertrouwd.

Colofon

Foto's: Bisdom Rotterdam
Ontwerp: dailymilk.nl

**BISDOM
ROTTERDAM**

www.bisdomrotterdam.nl